

CONTROLEPROTOCOL VOOR SUBSIDIES

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Rotterdam,

Gelet op artikel 4 van de Subsidieverordening Rotterdam 2005 en artikel 9 lid 3 van de uitvoeringsregeling Subsidieverordening Rotterdam 2005;

Besluiten:

Vast te stellen het volgende in artikel 8 van de uitvoeringsregeling Subsidieverordening Rotterdam 2005 bedoelde controleprotocol.

Dit controleprotocol bestaat uit twee delen:

1. Controleprotocol voor subsidies > € 45.000 < € 200.000
2. Controleprotocol voor subsidies > € 200.000

Deel 1: Controleprotocol voor subsidies > € 45.000 < € 200.000

1. Inleiding

Dit protocol is bestemd voor het bestuur en de accountant van de subsidieontvanger. De subsidieontvanger is verantwoordelijk voor het ter kennis stellen van dit Controleprotocol aan de accountant. De accountant wordt gevraagd een verklaring af te geven bij een door de subsidieontvanger op te stellen verantwoording. Dit protocol is een nadere uitwerking van de in de Uitvoeringsregeling Subsidieverordening Rotterdam 2005 opgenomen uitvoeringsregels op basis van artikel 14 lid 2 SvR 2005. Indien een subsidie verstrekt wordt uit hoofde van een specifieke subsidieregeling gelden de specifieke vereisten van die desbetreffende regeling. Zijn dergelijke vereisten niet afgegeven dan gelden de bepalingen uit dit protocol.

Het protocol gaat er van uit dat de accountant de controle van de jaarrekening kan combineren met de beoordeling van de subsidieverantwoording van de subsidieontvanger. De verklaring van de accountant geeft aan in hoeverre de door de gesubsidieerde verstrekte informatie betrouwbaar en toereikend is en dus geschikt voor te verrichten analyses. De inschakeling van de accountant betekent niet dat daarmee het toezicht van de gemeente op een doelmatige en rechtmatige besteding van subsidiegelden wordt afgeschoven naar deze accountant.

Naast de algemene werkzaamheden voor de controle van de subsidieverantwoording wordt de accountant gevraagd werkzaamheden te verrichten ter controle op het naleven van subsidiebepalingen. Hierover wordt in de accountantsverklaring gerapporteerd.

2. Eisen accountant

Opdracht aan de accountant

In de Uitvoeringsregeling subsidieverordening Rotterdam 2005 is bepaald dat bij een omvang van het te verstrekken subsidiebedrag boven € 45.000 doch minder dan € 200.000 een verklaring van een accountant bij de verantwoording is vereist. Deze verklaring moet worden afgegeven door een accountant zoals bedoeld in artikel 393 lid 1 Boek 2, titel 9 Burgerlijk wetboek.

Aard van de verklaring

Bij een subsidiebedrag boven € 45.000 doch minder dan € 200.000 is minimaal een beoordelingsverklaring vereist. Het doel van een beoordeling van een verantwoording is de accountant in staat te stellen om, op basis van werkzaamheden die een lagere zekerheid verschaffen dan die bij een controleopdracht is vereist, te kunnen mededelen dat hem niets is gebleken op grond waarvan de accountant zou moeten concluderen dat de verantwoording niet is opgesteld in overeenstemming met de van toepassing zijnde grondslagen voor financiële verslaggeving en subsidievoorwaarden. De woorden die in het algemeen worden gebruikt om het oordeel van de accountant tot uitdrukking te brengen, luiden: "is ons niets gebleken .....geen getrouw beeld geeft".

3. Inrichting van de controle

Betrouwbaarheid

De accountant richt zijn werkzaamheden zodanig in dat hij minimaal met een beperkte mate van zekerheid de uitspraak kan doen dat in de verantwoording geen onjuistheden voorkomen met een materieel belang.

Goedkeuringstolerantie

Voor de oordeelsvorming van de accountant en de daarmee samenhangende accountantsverklaring is een goedkeuringstolerantie voor tekortkomingen van 1 % en voor onzekerheden van 3 % van het subsidiebedrag van toepassing.

Bij hantering van de goedkeuringstoleranties worden deze getoetst aan het verleende subsidiebedrag. Indien sprake is van beperkingen, bedenkingen of onzekerheden die het tolerantiebedrag overschrijden dient de accountant zijn accountantsverklaring aan te passen.

Aandachtspunten bij de werkzaamheden

De accountant stelt vast dat de besteding van subsidiegelden plaatsvindt in overeenstemming met de statutaire doelstelling van de subsidieontvanger, met de subsidiedoelstelling en de subsidieverlening zoals vastgelegd in de subsidieverleningsbeschikking.

Relevante en geldende regelgeving

Voor de beoordeling van de naleving van de wet en regelgeving is het van belang kennis te nemen van de volgende regelgeving:

- Algemene wet bestuursrecht (Awb, Staatsblad 1992-315);
- Subsidieverordening Rotterdam 2005, inclusief de toelichting (SvR 2005, Gemeenteblad .....)
- Uitvoeringsregeling subsidieverordening Rotterdam 2005.

Financiële verantwoording

- Vaststellen dat in hoofdstuk II van de Uitvoeringsregeling subsidieverordening Rotterdam 2005 opgenomen Richtlijnen inzake de verantwoording zijn nageleefd.
- Vaststellen dat nadere voorwaarden en eisen zoals opgenomen in de subsidieverleningsbeschikking zijn nageleefd.
- De accountant stelt vast dat een overzicht van de verleende verleningsbeschikkingen (incl. kenmerken) en subsidiebedragen is opgenomen.

Verantwoording van prestatieafspraken

Het is veelal onmogelijk voor de accountant om de prestatiegegevens via externe afstemming hard te maken. Zij zullen derhalve in de meeste gevallen steunen op interne vastleggingen.

Detailgegevens en primaire vastleggingen beoordelen vraagt een zekere mate van materiekkennis die primair niet bij de accountant aanwezig is. De totstandkoming van de prestatiegegevens is wel te beoordelen zonder dat de accountant materiedeskundige is door te steunen op maatregelen van registratie en interne controle.

De accountant dient vast te stellen dat:

- de opzet en werking van het systeem van registratie van primaire vastleggingen van prestaties van de subsidieontvanger voldoet aan de daaraan redelijkerwijs te stellen eisen. Hierbij kan worden gedacht aan scheiding van de beschikkende functie, de uitvoerende functie, de controlerende en registrerende functie. De genoemde scheiding van functies maakt dat een taakverdeling bestaat

die zal bijdragen aan de betrouwbaarheid van de informatie met betrekking tot de prestaties. De werking wordt getoetst door middel van deelwaarnemingen;

- de subsidieontvanger is uitgegaan van de definities van prestaties met daarbij behorende criteria zoals die staan verwoord in de subsidieverleningsbeschikking;
- de toegang tot de feitelijke registratiesystemen van de subsidieontvanger is zodanig beveiligd dat mutaties uitsluitend kunnen worden aangebracht door daartoe geautoriseerde medewerkers.

De werkzaamheden van de accountant bestaan uit het toezien of procedures in het leven zijn geroepen om te waarborgen dat aan de desbetreffende voorschriften wordt voldaan en dat naleving van de procedures leidt tot betrouwbare registraties.

Indien de accountant niet komt tot een volkomen oordeel wordt in een rapport van bevindingen de redenen verwoord die leiden tot een niet volkomen oordeel.

Voorts wordt in het rapport van bevindingen verwoord welke gegevensgerichte werkzaamheden zijn uitgevoerd met betrekking tot de prestaties en wat daarvan de uitkomst is.

4. Verklaring

Bij subsidies < € 200.000 kan een beoordelingsverklaring worden afgegeven, tenzij in de subsidieverleningsbeschikking een ander bedrag is opgenomen. Uitgangspunt is echter een accountantsverklaring zoals voorgeschreven in deel 2 van dit protocol. Indien volstaan wordt met een beoordelingsverklaring dient deze te voldoen aan de bewoordingen zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Accountantscontrole, richtlijn 910, opdracht tot het beoordelen van jaarrekeningen. In de beoordelingsverklaring moet ingegaan worden op de naleving van de subsidievoorwaarden en de betrouwbaarheid van de financiële verantwoording en het systeem van prestatieregistratie.

Deel 2: Controleprotocol voor subsidies > € 200.000

1. Inleiding

Dit protocol is bestemd voor het bestuur en de accountant van de subsidieontvanger. Het bestuur van de subsidieontvanger is verantwoordelijk voor het ter kennis stellen van dit Controleprotocol aan de accountant. De accountant wordt gevraagd een verklaring af te geven bij een door de subsidieontvanger op te stellen verantwoording. Dit protocol is een nadere uitwerking van de in de Uitvoeringsregeling Subsidieverordening Rotterdam 2005 opgenomen uitvoeringsregels op basis van artikel 14 lid 2 SvR 2005. Indien een subsidie verstrekt wordt uit hoofde van een specifieke subsidieregeling gelden de specifieke vereisten van die desbetreffende regeling. Zijn dergelijke vereisten niet afgegeven dan gelden de bepalingen uit dit protocol.

Het protocol gaat er van uit dat de accountant de controle van de jaarrekening kan combineren met de controle van de subsidieverantwoording van de subsidieontvanger. De verklaring van de accountant geeft aan in hoeverre de door de gesubsidieerde verstrekte informatie betrouwbaar en toereikend is en dus geschikt voor te verrichten analyses. De inschakeling van de accountant betekent niet dat daarmee het toezicht van de gemeente op een doelmatige en rechtmatige besteding van subsidiegelden wordt afgeschoven naar deze accountant.

Naast de algemene werkzaamheden voor de controle van de subsidieverantwoording wordt de accountant gevraagd werkzaamheden te verrichten ter controle op het naleven van subsidiebepalingen. Hierover wordt in de accountantsverklaring gerapporteerd.

2. Eisen accountant

Opdracht aan de accountant

In de Uitvoeringsregeling subsidieverordening Rotterdam 2005 is bepaald dat bij een omvang van het te verstrekken subsidiebedrag boven € 200.000 een verklaring van een accountant bij de verantwoording is vereist. Deze verklaring moet worden afgegeven door een accountant zoals bedoeld in artikel 393 lid 1 Boek 2, titel 9 Burgerlijk wetboek.

Aard van de verklaring

Het doel van de controle van de verantwoording is een oordeel te geven of de verantwoording, in alle van materieel belang zijnde opzichten, in overeenstemming is met de van toepassing zijnde grondslagen voor financiële verslaggeving en subsidievoorwaarden.

De accountant rapporteert door middel van een accountantsverklaring omtrent zijn bevindingen. De woorden die in het algemeen worden gebruikt om het goedkeurend oordeel van de accountant tot uitdrukking te brengen, luiden: "geeft een getrouw beeld". De accountantsverklaring vergroot de betrouwbaarheid van de verantwoording door het verschaffen van een (relatief) hoge, maar niet absolute mate van zekerheid.

3. Inrichting van de controle

Betrouwbaarheid

De accountant richt zijn controle zodanig in dat hij met een betrouwbaarheid van 95% de uitspraak kan doen dat in de verantwoording geen onjuistheden voorkomen met een belang dat groter is dan de onderstaand te bepalen toleranties.

Goedkeuringstolerantie

Voor de oordeelsvorming van de accountant en de daarmee samenhangende accountantsverklaring is een goedkeuringstolerantie voor tekortkomingen van 1 % en voor onzekerheden van 3 % van het subsidiebedrag van toepassing.

Bij hantering van de goedkeuringstoleranties worden deze getoetst aan het verleende subsidiebedrag. Indien sprake is van beperkingen, bedenkingen of onzekerheden die het goedkeuringstolerantiebedrag overschrijden dient de accountant zijn accountantsverklaring aan te passen.

De accountant stelt vast dat de besteding van subsidiegelden plaatsvindt in overeenstemming met de statutaire doelstelling van de subsidieontvanger, met de subsidiedoelstelling en de subsidieverlening zoals vastgelegd in de subsidieverleningsbeschikking.

Aandachtspunten bij de werkzaamheden

De accountant stelt vast dat de besteding van subsidiegelden plaatsvindt in overeenstemming met de statutaire doelstelling van de subsidieontvanger, met de subsidiedoelstelling en de subsidieverlening zoals vastgelegd in de subsidieverleningsbeschikking.

Relevante en geldende regelgeving

Voor de beoordeling van de naleving van de wet en regelgeving is het van belang kennis te nemen van de volgende regelgeving:

- Algemene wet bestuursrecht (Awb, Staatsblad 1992-315);
- Subsidieverordening Rotterdam 2005, inclusief de toelichting (SvR 2005, Gemeenteblad .....)
- Uitvoeringsregeling subsidieverordening Rotterdam 2005

Financiële verantwoording

- Vaststellen dat in hoofdstuk II van de Uitvoeringsregeling subsidieverordening Rotterdam 2005 opgenomen Richtlijnen inzake de verantwoording zijn nageleefd.
- Vaststellen dat nadere voorwaarden en eisen zoals opgenomen in de subsidieverleningsbeschikking zijn nageleefd.
- Vaststellen dat projectverantwoording, opstelling van ontvangsten en uitgaven of declaratie aansluit op de door de gesubsidieerde opgestelde jaarrekening.
- De accountant stelt vast dat een overzicht van de verleende verleningsbeschikkingen (incl. kenmerken) en subsidiebedragen in de verantwoording is opgenomen.

Verantwoording van prestatieafspraken

Het is veelal onmogelijk voor de accountant om de prestatiegegevens via externe afstemming hard te maken. Zij zullen derhalve in de meeste gevallen steunen op interne vastleggingen.

Detailgegevens en primaire vastleggingen beoordelen vraagt een zekere mate van materiekennis die primair niet bij de accountant aanwezig is. De totstandkoming van de prestatiegegevens is wel te beoordelen zonder dat de accountant materiedeskundige is door te steunen op maatregelen van registratie en interne controle.

De accountant dient vast te stellen dat:

- de opzet en werking van het systeem van registratie van primaire vastleggingen van prestaties van de subsidieontvanger voldoet aan de daaraan redelijkerwijs te stellen eisen. Hierbij kan worden gedacht aan scheiding van de beschikkende functie, de uitvoerende functie, de controlerende en registrerende functie. De genoemde scheiding van functies maakt dat een taakverdeling bestaat die zal bijdragen aan de betrouwbaarheid van de informatie met betrekking tot de prestaties. De werking wordt getoetst door middel van deelwaarnemingen;
- de subsidieontvanger is uitgegaan van de definities van prestaties met daarbij behorende criteria zoals die staan verwoord in de subsidieverleningsbeschikking;
- de toegang tot de feitelijke registratiesystemen van de subsidieontvanger is zodanig beveiligd dat mutaties uitsluitend kunnen worden aangebracht door daartoe geautoriseerde medewerkers.

De werkzaamheden van de accountant bestaan uit het toezien of procedures in het leven zijn geroepen om te waarborgen dat aan de desbetreffende voorschriften wordt voldaan en dat naleving van de procedures leidt tot betrouwbare registraties.

Indien de accountant niet komt tot een volkomen oordeel wordt in een rapport van bevindingen de redenen verwoord die leiden tot een niet volkomen oordeel.

Voorts wordt in het rapport van bevindingen verwoord welke gegevensgerichte werkzaamheden zijn uitgevoerd met betrekking tot de prestaties en wat daarvan de uitkomst is.

4. Verklaring

Indien uit de jaarrekening de baten en lasten en de prestaties van de gesubsidieerde activiteit duidelijk blijken kan worden volstaan met een verklaring bij de jaarrekening als geheel. In andere gevallen wordt de verklaring bij een specifieke subsidieopstelling afgegeven.

Bij de redactie van de verklaring dient de volgende tekst gehanteerd te worden:

SUBSIDIEVERKLARING

Afgegeven ten behoeve van de Gemeente Rotterdam / Deelgemeente Noord.

Opdracht

Wij hebben de subsidieverantwoording/jaarrekening XXXX van... (naam huishouding) te (statutaire vestigingsplaats) gecontroleerd. Deze verantwoording is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van de huishouding Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake deze verantwoording te verstrekken.

Voorts hebben wij een onderzoek ingesteld naar de opzet en de werking van het systeem van registratie van prestaties voor het jaar XXXX. De leiding van de huishouding is verantwoordelijk voor de opzet en de doorlopend goede werking van het systeem. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te verstrekken inzake de opzet en werking van het systeem van registratie.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens de richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de verantwoording. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de verantwoording zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding van de huishouding daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de verantwoording.

Voorts bestonden onze werkzaamheden inzake het systeem van registratie van prestaties in hoofdzaak uit een evaluatie van de opzet van de procedures opgenomen in de administratieve organisatie en het daarin opgenomen stelsel van interne controlemaatregelen en een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van de werking daarvan.

Wij hebben bij onze werkzaamheden de aanwijzingen betrokken zoals opgenomen in het controleprotocol met kenmerk .....

Wij zijn van mening dat onze werkzaamheden een deugdelijke grondslag vormen voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de verantwoording een getrouw beeld geeft en voldoet aan de bepalingen volgens de geldende subsidievoorwaarden.

Voorts is ons op grond van ons onderzoek gebleken dat voor het jaar XXXX de opzet en de werking van de procedures opgenomen in de administratieve organisatie en het daarin opgenomen stelsel van interne controlemaatregelen voldoende waarborgen bevatten voor een betrouwbare informatieverschaffing omtrent de registratie van prestatiegegevens.

Plaats, datum, ondertekening